

ความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร
Public Fear of Mass Shooting Incidents in the Bangkok Metropolitan Area

จุฑามาศ ประทีปพรศักดิ์¹

บริษัท ซีพี แอ็กซ์ตรา จำกัด (มหาชน)

1468 ถนนพัฒนาการ แขวงพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพฯ 10250, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: 6680012224@student.chula.ac.th

Juthamas Prateepornsak²

CP Aextra Public Company Limited

1468 Phatthanakan Road, Phatthanakan, Suan Luang, Bangkok, Thailand

Email: 6680012224@student.chula.ac.th

อุนิษา เลิศโตมรสกุล³

สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

254 ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330, ประเทศไทย

อีเมลติดต่อ: unisa@yahoo.com

Unisa Lerdtomornsakul⁴

Major of Criminology and Criminal Justice, Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

254 Phayathai Road, Wangmai, Pathumwan, Bangkok 10330, Thailand

Email: unisa@yahoo.com

Received: July 28, 2025 Revised: November 17, 2025 Accepted: November 21, 2025

¹ นักวิจัยอิสระด้านอาชญวิทยาและกระบวนการยุติธรรม.

² Independent Researcher in Criminology and Justice.

³ รองศาสตราจารย์, อาจารย์.

⁴ Associate Professor, Lecturer.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้ข่าวสาร และทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจที่มีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร รวมถึงเพื่อเสนอแนวทางเชิงนโยบายในการป้องกันและลดความวิตกกังวลของประชาชนต่อภัยอาชญากรรมรุนแรงในพื้นที่สาธารณะ การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน ในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ครอบคลุมกลุ่มนิสิตนักศึกษา ผู้ใช้บริการห้างสรรพสินค้า และผู้ใช้พื้นที่สาธารณะทั่วไป ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงหรือเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ลักษณะดังกล่าว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นทางสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์เชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความหวาดกลัวระหว่างกลุ่ม รวมถึงการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่ายเพื่อทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศและอายุ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความหวาดกลัว โดยกลุ่มเพศหญิงและผู้มีอายุสูงมีระดับความหวาดกลัวมากกว่า ขณะเดียวกันการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงจากสื่อมวลชนและสื่อออนไลน์ส่งผลให้ระดับความวิตกกังวลเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ส่วนทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความหวาดกลัว หมายความว่าผู้ที่เชื่อมั่นในความสามารถของตำรวจจะมีความกลัวน้อยกว่า ผลการศึกษาโดยรวมชี้ให้เห็นว่าความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงไม่เพียงเป็นปฏิกิริยาทางจิตวิทยาต่ออาชญากรรมเท่านั้น แต่ยังสะท้อนความรู้สึกไม่มั่นคงในสังคมสมัยใหม่ งานวิจัยนี้เสนอให้รัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ เช่น การเพิ่มระบบกล้องวงจรปิด การตรวจตราเชิงรุก และการจัดการสื่อสารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและลดผลกระทบทางจิตใจของประชาชนในระยะยาว

คำสำคัญ: ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม; เหตุการณ์กราดยิง; การรับรู้ข่าวสาร; ทัศนคติต่อตำรวจ; กรุงเทพมหานคร

Abstract

The research titled “Public Fear of Mass Shooting Incidents in the Bangkok Metropolitan Area” aims to examine how personal factors, media exposure, and attitudes toward police performance influence the level of fear among Bangkok residents concerning mass shooting incidents. It also seeks to propose policy-oriented recommendations to mitigate public anxiety and enhance safety in urban public spaces. This study employed quantitative research design, collecting data from 396 respondents in Pathumwan District, Bangkok, including university students, shopping mall visitors, and public space users groups considered at potential risk of exposure to such events. Data were gathered through a validated questionnaire and analyzed

using descriptive and inferential statistics, including t-tests, ANOVA, and simple regression analysis. The findings reveal that personal factors such as gender and age significantly affect fear levels, with females and older participants showing higher degrees of fear. Exposure to mass shooting news via traditional and online media notably increased anxiety levels, while a positive attitude toward police efficiency correlated negatively with fear, indicating that trust in law enforcement reduces perceived insecurity. Overall, the study highlights that fear of mass shootings is not merely a psychological reaction but also a social indicator of urban insecurity. The study recommends the implementation of integrated safety measures such as enhanced surveillance systems, proactive policing, and effective risk communication strategies to strengthen public confidence and alleviate psychological distress in the long term.

Keywords: Fear of Crime; Mass Shooting; Media Exposure; Attitude toward Police; Bangkok

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาปรากฏการณ์เหตุการณ์กราดยิง (Mass Shooting) ได้กลายเป็นหนึ่งในปัญหาความรุนแรงที่สร้างแรงสั่นสะเทือนต่อสังคมทั่วโลกอย่างต่อเนื่อง แม้ประเทศไทยจะเคยเชื่อว่าเหตุการณ์เช่นนี้เป็นเรื่องไกลตัวและมักเกิดขึ้นในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีสถิติการก่อเหตุกราดยิงมากกว่า 600 ครั้งต่อปี⁵ แต่ในระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมา เหตุการณ์ในประเทศไทยกลับเพิ่มขึ้นอย่างน่ากังวลและส่งผลกระทบต่อทั้งทางกายและทางจิตใจในวงกว้าง โดยเหตุการณ์สำคัญที่สร้างความตระหนักในสังคมไทย ได้แก่ เหตุกราดยิงที่จังหวัดลพบุรี ปี พ.ศ. 2563 ซึ่งผู้ก่อเหตุใช้อาวุธปืนระหว่างการปล้นร้านทองจนมีผู้เสียชีวิต 3 ราย⁶ และเหตุกราดยิงครั้งใหญ่ที่จังหวัดนครราชสีมาในปีเดียวกัน ซึ่งมีผู้เสียชีวิต 30 รายและบาดเจ็บกว่า 50 ราย⁷ เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นอาชญากรรมรุนแรงที่ไม่เพียงสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน แต่ยังทำลายความรู้สึกปลอดภัยขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ เหตุการณ์กราดยิงในจังหวัดอุบลราชธานีและหนองบัวลำภู เมื่อปี พ.ศ. 2565 ยิ่งสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาความรุนแรงด้วยอาวุธในประเทศไทยไม่ได้จำกัดอยู่เพียงในพื้นที่เฉพาะ แต่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกแห่ง โดยเฉพาะเหตุสุดในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู

⁵ BBC News, “How many US mass shootings have there been in 2024?,” last modified 2024, accessed May 21, 2025, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-41488081/>

⁶ ไทย พีบีเอส, “บุกเดี่ยวชิงทอง กลางห้างดังลพบุรี เสียชีวิต 3 บาดเจ็บ 4 คน,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2563, สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2568, <https://www.thaipbs.or.th/news/content/287830/>

⁷ ไทย พีบีเอส ดิจิทัล มีเดีย, “4 ปี เหตุการณ์กราดยิงโคราช กักการถอบทเรียน จนอยากถอดใจ?,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2567, สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2568, <https://www.thaipbs.or.th/now/content/787/>

ที่มีผู้เสียชีวิตถึง 37 ราย⁸ เหตุการณ์เหล่านี้ได้เปลี่ยนทัศนคติของสังคมต่อความปลอดภัยสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ กระทั่งในปี พ.ศ. 2566 กรุงเทพมหานครซึ่งเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของประเทศก็ต้องเผชิญกับเหตุการณ์กราดยิงในห้างสรรพสินค้าสยามพารากอน โดยผู้ก่อเหตุเป็นเยาวชนอายุ 14 ปี ใช้อาวุธปืนดัดแปลงยิงภายในห้างกลางเมือง ทำให้มีผู้เสียชีวิต 3 รายและบาดเจ็บหลายคน⁹ เหตุการณ์นี้สร้างความหวาดกลัวอย่างกว้างขวางในหมู่ประชาชน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และทำให้สังคมตั้งคำถามถึงประสิทธิภาพของมาตรการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ ปรากฏการณ์เหล่านี้มิได้สะท้อนเพียงความล้มเหลวของการควบคุมอาวุธหรือการบังคับใช้กฎหมายเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึง ผลกระทบเชิงจิตวิทยาและสังคม ที่ลึกซึ้งต่อประชาชน ผู้คนจำนวนมากเกิดภาวะ “ความหวาดกลัวต่ออาชญากรรม (Fear of Crime)” ลดการออกจากบ้าน หลีกเลี่ยงพื้นที่แออัด และรู้สึกไม่ปลอดภัยแม้อยู่ในสถานที่ที่เคยเชื่อว่าปลอดภัย เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงเรียน หรือระบบขนส่งมวลชน ความหวาดกลัวนี้จึงกลายเป็นตัวชี้วัดสำคัญของความมั่นคงทางสังคมในเมืองใหญ่

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาใดในประเทศไทยที่ศึกษาผลกระทบของเหตุการณ์กราดยิงต่อระดับความกลัวของประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานครที่มีความหนาแน่นของประชากรสูงและเป็นพื้นที่เป้าหมายของเหตุการณ์ลักษณะนี้ในอดีต การศึกษาครั้งนี้จึงมีความสำคัญในการทำความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับกลไกทางจิตวิทยา สังคม และการรับรู้ความเสี่ยงของประชาชน รวมถึงแนวทางที่รัฐสามารถใช้ในการฟื้นฟูความรู้สึกปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมเมืองที่มั่นคงทางสังคมและจิตใจมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป “เหตุการณ์กราดยิง” มิใช่เพียงอาชญากรรมรุนแรงที่สร้างความสูญเสียเฉียบพลัน หากแต่เป็น ภัยทางสังคมที่บั่นทอนความเชื่อมั่นในโครงสร้างความปลอดภัยของเมืองหลวง และกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยตรง การทำความเข้าใจระดับความหวาดกลัวและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนี้ จึงเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนานโยบายด้านความปลอดภัยสาธารณะและสุขภาพจิตของประชาชนไทยในสังคมยุคใหม่

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และอายุ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันหรือไม่

1.2.2 เพื่อศึกษาผลของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงที่มีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2.3 เพื่อศึกษาผลของทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจที่มีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2.4 เพื่อเสนอแนวทางในการวางแผนป้องกันและรับมือเหตุการณ์กราดยิงในอนาคต สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

⁸ ปิยิชี นิวิธ ไทย, “กราดยิงหนองบัวลำภู: อดีตตำรวจกราดยิงศูนย์เด็กเล็ก สังหาร 36 ชีวิต ตำรวจชี้ แรงจูงใจมาจากเครียดสะสมและทะเลาะภรรยา,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2565, สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2568, <https://www.bbc.com/thai/thailand-63155949/>

⁹ วชิรานนท์ ทองเทพ, “นักอาชญาวิทยาวิเคราะห์ เกมสร้างพฤติกรรมรุนแรงให้วัยรุ่นได้จริงหรือไม่,” แก๊ซครั้งล่าสุด 2566, สืบค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2568, <https://www.bbc.com/thai/articles/cz9r70w63q3o/>

1.3 สมมติฐาน

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และอายุ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

1.3.2 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงมีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3.3 ปัจจัยทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจมีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาประชาชนในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจและสังคม มีประชากรหลากหลายและเป็นสถานที่ที่เคยเกิดเหตุการณ์กราดยิงจริง ขอบเขตของเนื้อหาแบ่งวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศและอายุ) การรับรู้ข่าวสาร และทัศนคติต่อประสิทธิภาพของตำรวจกับตัวแปรตาม คือระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิง กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ 1) นิสิต นักศึกษาในมหาวิทยาลัย, 2) ผู้ใช้บริการห้างสรรพสินค้า และ 3) ผู้ใช้พื้นที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ตลาด และสถานีรถไฟฟ้า เพื่อสะท้อนมุมมองของคนเมืองที่มีการใช้ชีวิตในพื้นที่สาธารณะอย่างต่อเนื่อง

1.5 ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน ซึ่งอาศัยอยู่หรือใช้ชีวิตในเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยใช้สูตรคำนวณหาขนาดตัวอย่างตามหลักการของยามาเน่ (Taro Yamane) กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และความคลาดเคลื่อน 5% แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นทางสถิติ การเก็บข้อมูลดำเนินการระหว่างเดือนเมษายนถึงสิงหาคม พ.ศ. 2568 จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่า t การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และอายุ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครแตกต่างกันหรือไม่

1.6.2 ทราบว่าผลของการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงที่มีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6.3 ทราบว่าผลของทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจที่มีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

1.6.4 สามารถเสนอแนวทางในการวางแผนป้องกันและรับมือเหตุการณ์กราดยิงในอนาคต สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

2. ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาเรื่อง ความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1: ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ	ชาย	170	36.7
	หญิง	293	63.3
อายุ	18 – 30 ปี	288	62.2
	31 – 40 ปี	100	21.6
	41 – 50 ปี	34	7.3
	50 ปีขึ้นไป	41	8.9
สถานภาพส่วนบุคคล	นิสิต/นักศึกษาในมหาวิทยาลัย	133	19.2
	ผู้ใช้บริการห้างสรรพสินค้า	251	36.3
	ผู้ใช้พื้นที่สาธารณะ	308	44.5

ผลการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 และเพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ตามลำดับ

จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 18 – 30 ปี จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 62.2 รองลงมาเรียงตามลำดับ ได้แก่ ตั้งแต่อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 อายุ ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

2.2 ความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิง

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.667 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ตระหนักถึงความเสี่ยงจากเหตุการณ์กราดยิง แต่ยังคงดำรงชีวิตในพื้นที่สาธารณะได้ตามปกติ เพียงแต่มีความวิตกกังวลบางส่วนเกี่ยวกับความปลอดภัยในสถานที่ที่มีผู้คนหนาแน่น เช่น ห้างสรรพสินค้า มหาวิทยาลัย และระบบขนส่งมวลชน ทั้งนี้ การรับรู้ข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีการรายงานข่าวกราดยิงอย่างต่อเนื่อง อาจมีส่วนกระตุ้นให้เกิดความกลัวเชิงรับรู้ (Perceived Fear) ในหมู่ประชาชนแม้จะไม่ได้เผชิญเหตุโดยตรง

เมื่อพิจารณาในเชิงทฤษฎี ผลดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีความกลัวอาชญากรรม (Fear of Crime Theory) ของเคนเนท เฟอร์ราโร (Kenneth Ferraro)¹⁰ และมาร์ก วอร์ (Mark Warr)¹¹ ซึ่งชี้ว่าความกลัวอาชญากรรมเป็นปฏิกิริยาทางจิตวิทยาที่เกิดจากการรับรู้ความเสี่ยง (Perceived Risk) ไม่ใช่เพียงผลจากการประสบเหตุโดยตรง อีกทั้งยังสนับสนุนข้อเสนอของพอล สโลวิก (Paul Slovic)¹² ภายใต้ทฤษฎีการรับรู้ความเสี่ยง (Risk Perception Theory) กล่าวคือ การรับรู้ข่าวสารที่เน้นอารมณ์และความรุนแรงสามารถทำให้ประชาชนรู้สึกไม่ปลอดภัยเกินกว่าความเป็นจริงได้ ดังนั้น ค่าความหวาดกลัวในระดับปานกลางนี้สะท้อนถึงความเปราะบางทางจิตใจของประชาชนในเมืองใหญ่ ซึ่งอยู่ภายใต้แรงกดดันจากทั้งสภาพแวดล้อมและข้อมูลข่าวสารที่รุนแรง การเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบรักษาความปลอดภัยของรัฐ รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างมีความรับผิดชอบ จึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะช่วยลดระดับความหวาดกลัวและฟื้นฟูความรู้สึกปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะของกรุงเทพมหานครได้ในระยะยาว

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาเรื่องความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ดังต่อไปนี้

2.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และอายุ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเพศพบว่า เพศที่ต่างกันมีระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชายมีค่าเฉลี่ยความหวาดกลัว โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.685) ขณะที่เพศหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าอย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.635

ผลการทดสอบได้ค่า t เท่ากับ -4.459 และค่า Sig. (2-tailed) < 0.001 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า เพศหญิงมีระดับความหวาดกลัวสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษานี้ สอดคล้องกับสมมติฐานทางเลือก (H1) ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับแนวคิดทางสังคมวิทยาใน Gender Socialization Theory ของ Warr¹³ ซึ่งชี้ว่าเพศหญิงมักมีระดับความเปราะบางเชิงรับรู้ (Perceived Vulnerability) สูงกว่าเพศชาย เนื่องจากการได้รับการปลูกฝังให้ระมัดระวังภัยและความวิตก

¹⁰ Kenneth Ferraro, *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*, (Albany, NY: State University of New York Press, 1995), 23.

¹¹ Mark Warr, *Fear of Crime in the United States: A Conceptual and Empirical Review* (Chicago: University of Chicago Press, 2000), 453.

¹² Paul Slovic, "Perception of Risk," *Science* 236, no. 4799 (1987): 280-285.

¹³ Mark Warr, *Fear of Crime in the United States: A Conceptual and Empirical Review*, 457.

กังวลต่อสถานการณ์อันตรายมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีกรอบแนวคิดในการศึกษาความกลัวอาชญากรรม (Fear of Crime Framework) ของเคนเนท เฟอร์ราโร (Kenneth Ferraro)¹⁴ ที่ระบุว่าความกลัวอาชญากรรมไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์โดยตรง แต่เกิดจากการรับรู้ภัยคุกคามที่สัมพันธ์กับเพศและสภาพแวดล้อมทางสังคม ในบริบทของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีเหตุการณ์อาชญากรรมและการใช้สื่อรายงานข่าวรุนแรงอยู่บ่อยครั้ง เพศหญิงจึงมักแสดงพฤติกรรมระมัดระวังและหลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยงมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ฟิสเซอร์ (Visser), สโคลเตอ (Scholte) และ สเคเปิร์ส (Scheepers) ที่พบว่าผู้หญิงในเมืองใหญ่มีระดับความกลัวสูงกว่าเพศชาย¹⁵ ขณะที่ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านอายุ ด้วย One-Way ANOVA พบว่า ช่วงอายุที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 0.047$, $Sig. = 0.986$)

โดยกลุ่มอายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ยความหวาดกลัวสูงสุดคือ 3.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคือ 0.746 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 18-30 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.670) ขณะที่กลุ่มอายุที่มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ กลุ่มอายุ 50 ปี ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.734 อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างดังกล่าว ไม่สามารถสรุปได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์นี้จึงไม่ยอมรับสมมติฐานทางเลือก (H1) และ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H0) ว่าช่วงอายุไม่ส่งผลต่อระดับความหวาดกลัวอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าในสังคมเมืองปัจจุบัน ประชาชนทุกกลุ่มอายุได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้ระดับความกลัวไม่แตกต่างกันมากนัก ผลนี้ไม่สอดคล้องกับทฤษฎี ภายใต้ทฤษฎีการรับรู้ความเสี่ยง (Risk Perception Theory)¹⁶ ที่เสนอว่าผู้สูงอายุมีแนวโน้มประเมินความเสี่ยงสูงกว่ากลุ่มอายุน้อย แต่สอดคล้องกับแนวคิดของ Warr (2000) ที่มองว่าความกลัวอาชญากรรมในสังคมสมัยใหม่ไม่ได้เกิดจากปัจจัยชีวภาพหรืออายุ หากแต่เป็นผลของการรับรู้ร่วมทางสังคมที่เกิดจากการเสพข่าวสารในสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง¹⁷

2.3.2 ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงมีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา “การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิง” ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ที่ 3.51 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.640 (ระดับมาก) ซึ่งสะท้อนว่าประชาชนเสพและติดตามข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงในระดับสูง เช่น เห็นด้วยว่าการรายงานข่าวมีผลต่อการรับมือ และมีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่หรือกิจกรรมประจำวัน

¹⁴ Kenneth Ferraro, *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*, 38.

¹⁵ Mark Visser, Marianne Scholte, and Peer Scheepers, “Fear of Crime and Vulnerability among Women and Men: A Cross-National Perspective,” *European Sociological Review* 29, no. 3 (2013): 642–654.

¹⁶ Paul Slovic, “Perception of Risk,” *Science* 236, no. 4799 (1987): 280–285.

¹⁷ Mark Warr, *Fear of Crime in the United States: A Conceptual and Empirical Review*, 487–489.

ผลการทดสอบสมมุติฐานด้วยการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่าย (Simple Linear Regression) เพื่อประเมินอิทธิพลของ “การรับรู้ข่าวสาร” ที่มีต่อ “ระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิง” พบว่า $B = 0.596$, $SE = 0.040$, $\beta = 0.571$, $t = 14.939$, $Sig. < .001$; $R = 0.571$, $R^2 = 0.326$, $Adjusted\ R^2 = 0.325$; $F = 223.188$; $Durbin-Watson = 1.840$

จากข้างต้น ผลการถดถอยแสดง อิทธิพลเชิงบวกที่มีนัยสำคัญ ($\beta = 0.571$, $p < .001$) และอธิบายความแปรปรวนได้ ~33% โดยยืนยันเชิงสถิติว่าการรับรู้ข่าวสารเป็นตัวแปรทำนาย (predictor) ที่สำคัญ ของระดับความหวาดกลัวในกลุ่มประชาชนเมืองใหญ่ กล่าวคือ เมื่อ “การรับรู้ข่าวสาร” เพิ่มขึ้น 1 หน่วย (ในสเกลแบบเดียวกับที่ใช้วัดตัวแปรอิสระ) ค่าคาดการณ์ของ “ความหวาดกลัว” จะเพิ่มขึ้น ประมาณ 0.60 หน่วย ตามสัมประสิทธิ์ถดถอย (B) และโมเดลอธิบายความแปรปรวนของ “ความหวาดกลัว” ได้ราว 33% ($R^2 \approx .33$) ซึ่งถือว่าขนาดอิทธิพลปานกลางค่อนข้างสูง จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) และ ยอมรับสมมติฐานทางเลือก (H1) ว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงมีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัว อย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผลการวิเคราะห์เชิงสถิติข้างต้นสะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารสาธารณะกับอารมณ์ทางสังคมที่ได้รับการอธิบายไว้ในหลายกรอบทฤษฎีทางอาชญาวิทยาและสังคมศาสตร์ กล่าวคือ ในมิติของ ทฤษฎีความกลัวอาชญากรรม (Fear of Crime Theory) ความหวาดกลัวอาชญากรรมมิได้เป็นผลจากการตกเป็นเหยื่อโดยตรง หากแต่เกิดจาก การรับรู้ถึงความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อ (Perceived risk) ซึ่งมีพื้นฐานจากความเข้าใจ ความเชื่อ และข้อมูลข่าวสารที่บุคคลได้รับจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว¹⁸ กล่าวคือ เมื่อประชาชนเสพข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อออนไลน์ หรือ สื่อสังคม ความรู้สึกไม่ปลอดภัยจะก่อตัวขึ้นโดยอัตโนมัติ การรับรู้เช่นนี้ไม่เพียงกระตุ้นความกลัวส่วนบุคคล แต่ยังสะท้อนถึงความกังวลทางสังคมที่แพร่กระจายเป็นวงกว้างในระดับชุมชนและสังคมเมือง

ในทำนองเดียวกัน ทฤษฎีการรับรู้ความเสี่ยง (Risk Perception Theory) ชี้ให้เห็นว่ามนุษย์มักไม่ประเมินความเสี่ยงอย่างมีเหตุผลเชิงสถิติ แต่ใช้การตีความเชิงอารมณ์และสังคมวัฒนธรรมเป็นฐานสำคัญ ในการรับรู้ภัยคุกคาม¹⁹ ข่าวอาชญากรรมรุนแรง เช่น เหตุกราดยิง จึงมีพลังในการสร้างภาพจำทางอารมณ์ที่ขยาย การรับรู้ความเสี่ยง (Risk Amplification) เกินกว่าความเป็นจริงทางสถิติ การรายงานที่มีภาพและเสียงรุนแรง หรือมีรายละเอียดสะเทือนใจจึงกระตุ้นระบบอารมณ์ของผู้รับสาร ทำให้บุคคลเกิดการประเมินตนเองว่าอยู่ในสถานการณ์เสี่ยง แม้โอกาสเกิดเหตุจริงจะต่ำมาก

ต่อมา ทฤษฎีการบ่มเพาะ (Cultivation Theory) ได้อธิบายผลระยะยาวของการเสพสื่อซ้ำ ๆ ว่าสามารถหล่อหลอมโลกทัศน์ของผู้รับสารให้เห็นว่า โลกภายนอกอันตรายกว่าความจริง หรือที่รู้จักกันว่ากลุ่มอาการโลกโหดร้าย (Mean World Syndrome)²⁰ ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมของประชาชนในพื้นที่เมืองใหญ่ที่

¹⁸ Kenneth F. Ferraro, *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*, 42.

¹⁹ Paul Slovic, “Perception of Risk,” *Science* 236, 280-285.

²⁰ George Gerbner et al., “Growing up with Television: The Cultivation Perspective,” in *Media Effects: Advances in Theory and Research*, ed. Jennings Bryant and Dolf Zillmann (Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum, 1994). 182-183.

ติดตามข่าวความรุนแรงในวงกว้างและเกิดการกลัวเชิงป้องกัน (Precautionary Fear) เช่น หลีกเสี่ยงพื้นที่สาธารณะหรือพกอุปกรณ์ป้องกันตนเอง การบ่มเพาะดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นทันที แต่เกิดจากการสั่งสมทางการรับรู้ซ้ำ ๆ ผ่านสื่อที่สร้างบรรยากาศของความหวาดกลัว

อีกทั้ง ผลนี้ยังสามารถตีความได้ในมุมมองของ ทฤษฎีตื่นตระหนกทางศีลธรรม (Moral Panic Theory) และกรอบแนวคิดการขยายความเสี่ยงทางสังคม (Social Amplification of Risk Framework) ที่อธิบายว่าการนำเสนอข่าวรุนแรงในสังคมสื่อสารสมัยใหม่มีบทบาทขยายคลื่นความกลัวสาธารณะ (Public Anxiety Waves) ให้กระจายผ่านช่องทางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อกระแสหลักหรือโซเชียลมีเดีย²¹ ความหวาดกลัวที่เพิ่มขึ้นจึงมิได้เกิดจากเหตุการณ์โดยตรง แต่เป็นผลสะสมจากปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของการสื่อสารความเสี่ยง ซึ่งเปลี่ยนการรับรู้ปัจเจกให้กลายเป็นความวิตกกังวลส่วนรวม

ผลการวิจัยจึงสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การรับรู้ข่าวสารกลายเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนประณินภัยคุกคามเกินจริงและเกิดความวิตกในชีวิตประจำวัน ซึ่งไม่เพียงสอดคล้องกับทฤษฎีข้างต้นเท่านั้น แต่ยังสัมพันธ์กับกรอบกฎหมายไทยที่มุ่งควบคุมการนำเสนอข่าวที่อาจสร้างผลกระทบทางจิตใจต่อสาธารณะ เช่น หลักการตามมาตรา 39 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ให้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นโดยไม่กระทบสิทธิผู้อื่น และแนวนโยบายของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการควบคุมสื่อรุนแรง เพื่อป้องกันไม่ให้ข่าวอาชญากรรมกลายเป็นแรงขับเคลื่อนทางอารมณ์ของสังคม

2.3.3 ปัจจัยทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจมีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์พบว่า “ทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ” มีอิทธิพลเชิงลบต่อระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิง กล่าวคือ เมื่อประชาชนเชื่อมั่นว่าตำรวจมีประสิทธิภาพมากขึ้น ความหวาดกลัวโดยรวมจะลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแบบจำลองการถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายแสดงค่าสัมประสิทธิ์ $B = -0.079$, $\beta = -0.094$, $t = -2.033$, $\text{Sig.} = 0.043$ ($F = 4.132$, $R = 0.094$, $R^2 = 0.009$, Durbin-Watson = 1.895) ซึ่งยืนยันการปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานทางเลือก (H_1) ว่า “ทัศนคติที่ดีต่อประสิทธิภาพของตำรวจ” ช่วยทำนายความหวาดกลัวที่ต่ำลงได้อย่างมีนัยสำคัญ แม้ขนาดอธิบายความแปรปรวน (R^2) จะเล็ก แต่มีความหมายเชิงนโยบายสำหรับการลดความกังวลเชิงสาธารณะในเมืองใหญ่ นอกจากนี้ ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาในหมวดทัศนคติต่อประสิทธิภาพของตำรวจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นไปในทางบวกต่อศักยภาพของตำรวจในหลายมิติ (เช่น การดูแลความสงบเรียบร้อย ค่าเฉลี่ย 3.85; ความเชื่อมั่นต่อความสามารถของหน่วยงาน 3.80) ซึ่งสอดคล้องกับผลเชิงอนุมานข้างต้นที่ความเชื่อมั่นสูงสัมพันธ์กับความกลัวที่ต่ำลง

²¹ Stanley Cohen, *Folk Devils and Moral Panics: The Creation of the Mods and Rockers*, (London: MacGibbon and Kee, 1972), 71-72.

ในเชิงทฤษฎี ผลดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบ ความชอบธรรมของตำรวจและกระบวนการยุติธรรมเชิงกระบวนการ (Procedural Justice & Police Legitimacy) ซึ่งชี้ว่า ความเชื่อมั่นและการรับรู้ว่าตำรวจทำงานอย่างเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และเคารพศักดิ์ศรีประชาชนจะสร้างความไว้วางใจและลดความรู้สึกเสี่ยงทางอารมณ์ของประชาชน²² เมื่อประชาชนเชื่อว่าตำรวจตอบสนองเหตุฉุกเฉินได้จริง วางมาตรการเชิงป้องกันได้ผล และสื่อสารอย่างโปร่งใส การประเมินสถานการณ์เสี่ยงในชีวิตประจำวันจึงเบี่ยงต่ำลง ส่งผลให้ความวิตกกังวลและพฤติกรรมหลีกเลี่ยงพื้นที่สาธารณะลดลง กระบวนการนี้ยังไปในทิศทางเดียวกับทฤษฎีกลัวการเกิดอาชญากรรม (Fear of Crime) ที่เห็นว่าความกลัวตั้งอยู่บนการรับรู้ความเสี่ยงมากกว่าประสบการณ์ตรง ดังนั้น ถ้าตำรวจเพิ่มสัญญาณความปลอดภัยในสายตาสาธารณะ (เช่น การปรากฏตัว การกำกับดูแลพื้นที่เสี่ยง การตอบสนองทันการณ์) ก็จะลดการรับรู้ความเสี่ยงและความกลัวที่ตามมาได้²³

ในอีกมุมหนึ่ง ผลที่พบยังสอดคล้องกับวรรณกรรมด้าน “การลดความกลัวอาชญากรรมโดยบทบาทของตำรวจ” ซึ่งเสนอว่า กลยุทธ์เชิงปฏิบัติการและการสื่อสารที่ต่อเนื่อง ตั้งแต่การลาดตระเวนเชิงปัญหา (problem-oriented) การออกแบบพื้นที่ปลอดภัย ไปจนถึงการสื่อสารสร้างการรับรู้ว่าพื้นที่ถูกดูแลจะช่วยลดความกังวลและเพิ่มการใช้พื้นที่สาธารณะของประชาชน²⁴

ความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของตำรวจจึงเป็นอีกหนึ่งตัวแปรสำคัญที่ช่วยลดระดับความกลัวของประชาชนต่อเหตุการณ์กราดยิงและอาชญากรรมรุนแรงในพื้นที่เมืองใหญ่ได้ ดังนั้นแล้วผู้ศึกษาเห็นว่าการยกระดับมาตรการเชิงปฏิบัติการควบคู่การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมและยุติธรรมเชิงกระบวนการจะเป็นกลยุทธ์ที่ช่วยลดความหวาดกลัวที่จับต้องได้ในบริบทกรุงเทพมหานคร

3. สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง ความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในมิติของความไม่มั่นคงทางจิตใจและการหลีกเลี่ยงพื้นที่สาธารณะ เช่น ห้างสรรพสินค้า หรือสถานี่ชนสงฆ์ประชาชนส่วนใหญ่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยง เช่น เลี่ยงเวลาออกนอกบ้าน หลีกเลี่ยงพื้นที่แออัด และติดตามข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์อย่างใกล้ชิด

โดยเมื่อพิจารณาปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศมีอิทธิพลต่อระดับความหวาดกลัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig. < 0.05) โดยเพศหญิงมีระดับความหวาดกลัวเฉลี่ยสูงกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางอาชญาวิทยาที่ระบุว่า กลุ่มเพศหญิงมักมีการรับรู้ความเสี่ยงต่ออาชญากรรมสูงกว่าเพศชาย เนื่องจากได้รับการปลูกฝังให้ระมัดระวังภัยและมีความวิตกกังวลต่อสถานการณ์อันตรายมากกว่าเพศชาย

²² Jason Sunshine and Tom R. Tyler, “The Role of Procedural Justice and Legitimacy in Shaping Public Support for Policing,” *Law & Society Review* 37, no. 3 (2003): 513–548.

²³ Kenneth F. Ferraro, *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*, 53.

²⁴ Gary Cordner, *Reducing Fear of Crime: Strategies for Police* (Washington, DC: U.S. Department of Justice, 2010),

ขณะที่ปัจจัยอายุไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนว่าความหวาดกลัวต่อเหตุการณ์กราดยิงเกิดขึ้นในทุกช่วงวัยอย่างเท่าเทียม สำหรับปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิง พบว่ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับความหวาดกลัว โดยผู้ที่ติดตามข่าวสารจากสื่อออนไลน์ เช่น Facebook YouTube TikTok หรือสื่อโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง มีแนวโน้มที่จะรู้สึกวิตกกังวลและไม่ปลอดภัยมากกว่าผู้ที่รับรู้ข่าวสารน้อย ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นอย่างง่ายชี้ให้เห็นว่าการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์กราดยิงมีอิทธิพลเชิงบวกต่อระดับความหวาดกลัว ($B = 0.317$, $Sig. = 0.001$) โดยค่าความสัมพันธ์ (B) เป็นบวก และมีค่า $Sig.$ ต่ำกว่า 0.05 แสดงว่าการรับรู้ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่เพิ่มระดับความหวาดกลัวของประชาชน กล่าวคือ ผู้ที่รับรู้ข่าวสารมากมีแนวโน้มรู้สึกหวาดกลัวมากขึ้น

ในส่วนของปัจจัยด้านทัศนคติต่อประสิทธิภาพการทำงานของตำรวจ พบว่ามีอิทธิพลในเชิงลบต่อระดับความหวาดกลัว ($B = -0.079$, $Sig. = 0.043$) กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีความเชื่อมั่นในศักยภาพของตำรวจมากขึ้น ระดับความหวาดกลัวจะลดลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของความไว้วางใจต่อหน่วยงานรัฐในการลดความวิตกกังวลในสังคมเมือง

จากบทเรียนเหตุการณ์กราดยิงในช่วงที่ผ่านมา สังคมไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ภาครัฐและหน่วยงานความมั่นคงต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยอาชญากรรมรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด การวางแผนป้องกันและการตอบสนองต่อเหตุลักษณะนี้จึงไม่ใช่เพียงการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่เท่านั้น แต่ต้องอาศัยการบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งตำรวจ หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน สื่อมวลชน และหน่วยงานด้านสุขภาพจิต เพื่อสร้างระบบความปลอดภัยเชิงรุกที่ครอบคลุมทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเกิดเหตุ ผู้วิจัยเห็นว่า ลำดับแรกภาครัฐควรพัฒนามาตรการด้านความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการเพิ่มความพร้อมของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเทคโนโลยีตรวจจับภัยอาชญากรรม เช่น กล้องวงจรปิดอัจฉริยะ ระบบวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ต้องสงสัย หรือระบบแจ้งเตือนภัยฉุกเฉินแบบเรียลไทม์ ทั้งนี้ หน่วยงานหลักอย่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเสริมสร้างภาพลักษณ์ด้านความเชื่อมั่นผ่านการลาดตระเวนเชิงป้องกันและการ สื่อสารเชิงรุกกับประชาชน เพื่อให้เกิดการรับรู้ว่ารัฐสามารถดูแลความปลอดภัยของประชาชนได้จริง การเพิ่มการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ชุมชน ห้างสรรพสินค้า โรงเรียน หรือระบบขนส่งมวลชน ไม่เพียงช่วยยับยั้งผู้ก่อเหตุที่อาจมีแนวโน้มใช้ความรุนแรง แต่ยังช่วยลดระดับความวิตกกังวลของประชาชนในชีวิตประจำวันอีกด้วย ขณะเดียวกัน สื่อมวลชน มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของความรู้สึกในสังคม จึงควรพัฒนากลไกการสื่อสารเชิงบวก โดยนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับเหตุการณ์รุนแรงด้วยความระมัดระวัง ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และไม่เน้นสร้างความตื่นตระหนก การรายงานข่าวควรยึดหลักจริยธรรมวิชาชีพ ลดการเผยแพร่ภาพหรือรายละเอียดที่อาจกระตุ้นความกลัวในหมู่ประชาชน เพื่อป้องกันการขยายผลของความหวาดกลัวเชิงสังคม (Social Amplification of Fear) ที่อาจเกิดขึ้นจากการสื่อสารเกินจริงในช่วงวิกฤต ในด้านหน่วยงานสุขภาพจิต เช่น กรมสุขภาพจิต ควรมีมาตรการเชิงรุกในการดูแลประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์รุนแรง ทั้งในมิติของการฟื้นฟูจิตใจ การให้คำปรึกษา และการจัดอบรมความรู้ด้านการรับมือเหตุฉุกเฉินทางอารมณ์ เพื่อให้ประชาชนสามารถประคับประคองสภาพจิตใจของตนเองและครอบครัวได้ในช่วงหลังเกิดเหตุ การสร้างเครือข่ายนักจิตวิทยาในชุมชนและการให้บริการผ่านช่องทางออนไลน์จะช่วยให้การเยียวยาเข้าถึงได้รวดเร็วและทั่วถึงมากขึ้น สุดท้าย ภาครัฐควรส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนและองค์กรจิตอาสาในการจัดกิจกรรมหรือโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะ

การป้องกันภัยในพื้นที่สาธารณะ เช่น การจำลองสถานการณ์เหตุกราดยิง การฝึกอบรมการเอาตัวรอดเบื้องต้น การสื่อสารขณะเกิดเหตุ และการจัดการความเครียดหลังเหตุการณ์ นอกจากนี้ การสร้างพื้นที่สำหรับกิจกรรมฟื้นฟูสุขภาพจิต เช่น โครงการเมืองปลอดภัย หรือ Safe Space ในห้างและสถานศึกษา จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและฟื้นฟูสภาพจิตใจของผู้ได้รับผลกระทบได้อย่างยั่งยืน การบูรณาการเช่นนี้จะไม่เพียงช่วยลดโอกาสการเกิดเหตุรุนแรงซ้ำ แต่ยังช่วยสร้างสังคมที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจและความเชื่อมั่นในระบบความปลอดภัยของรัฐได้อย่างแท้จริง

References

- BBC News Thai. “Nong Bua Lamphu Mass Shooting: Former Police Officer Opens Fire at a Child Development Center, Killing 36; Police Say the Motive Was Accumulated Stress and a Marital Dispute.” Last modified 2022, BBC News Thai, Accessed May 21, 2025, <https://www.bbc.com/thai/thailand-63155949/> [In Thai]
- BBC News, “How many US mass shootings have there been in 2024?.” Last modified 2024, BBC, Accessed May 21, 2025, <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-41488081>
- Cordner, Gary. *Reducing Fear of Crime: Strategies for Police*. Washington, DC: U.S. Department of Justice, 2010.
- Ferraro, Kenneth F. *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*. Albany, NY: State University of New York Press, 1995.
- Goldstein, Herman. “Improving Policing: A Problem-Oriented Approach.” *Crime & Delinquency*, 25(2) (April 1979): 236-258.
- Gun Violence Archive. *Annual Report on Gun Violence in the United States*, 2022. Washington, DC: GVA, 2022.
- Office of the Narcotics Control Board (ONCB). *Annual Report on National Crime and Drug Situation B.E. 2566 (2023)*. Bangkok: Ministry of Justice. [In Thai]
- Office of the National Police of Thailand. *National Strategy for Public Safety and Crime Prevention 2024-2027*. Bangkok: Royal Thai Police Headquarters. [In Thai]
- Sunshine, Jason, and Tom R. Tyler. “The Role of Procedural Justice and Legitimacy in Shaping Public Support for Policing.” *Law & Society Review* 37, no. 3 (September 2003): 513-548.
- Thai PBS Digital Media. “Nakhon Ratchasima Mass Shooting Case Summary and Lessons Learned.” Last modified 2020, *Thai PBS News*, Accessed May 21, 2025, <https://www.bbc.com/thai/thailand-63155949/> [In Thai]

Thai PBS. “Lone Gunman Robs Gold Shop in Lopburi Mall; Three Killed, Four Injured.” Last modified 2020, *Thai PBS News*, Accessed May 21, 2025. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-41488081/> [In Thai]

Wachiranon Thongthep. “Can Video Games Really Foster Violent Behavior Among Teenagers? A Criminologist’s Analysis.” Last modified 2023, *BBC News Thai*, Accessed May 21, 2025. <https://www.bbc.com/thai/articles/cz9r70w63q3o/> [In Thai]

Warr, Mark. *Fear of Crime in the United States: A Conceptual and Empirical Review*. Chicago: University of Chicago Press, 2000.

Wilson, James Q., and George L. Kelling. “Broken Windows: The Police and Neighborhood Safety.” *The Atlantic Monthly* 249, no. 3 (March 1982): 29-38.